

Č. 9302.

Samospráva obecní. — Zdravotnictví: O pojmu řádného bydliště obchodníka s hlediska předpisů o obchodní taxě.

(Nález ze dne 2. června 1931 č. 8642.)

Prejudikatura: Boh. A 7425/28.

Věc: Obec M. L. (adv. Dr. Ant. Garkisch z Mar. Lázní) proti okresnímu úřadu v Mar. Lázních o obchodné.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro vady řízení.

Důvody: Výměrem starosty města M. L. z 15. července 1926 byla předepsána Terezii Sch. z obchodu s obuví, který provozovala v sezoně roku 1926 v M. L., na základě tarifu schváleného výnosem zsp-é v Praze č. 5 C 597/5-245.442 ex 1921 podle § 5 zák. z 27. října 1868 č. 38 z. z. obchodní taxa v částce 1.050 Kč.

Z tohoto výměru se Terezie Sch. odvolala k osp-é v M. L., poukajíc na to, že nál. Boh. A 4819/25 bylo vysloveno, že dřívější rozhodnutí z 24. září 1924 o obchodní taxě za r. 1924 je nezákonné, a uvedla, že od té doby nenastala změna, jež by odůvodňovala nový předpis obchodní taxy. — Osp rozhodnutím z 22. září 1926 vyhověla tomuto odvolání, vyslovivši, že jmenovaná má stále bydliště v M. L. po celý rok a náleží tudíž k obchodníkům usedlým v tomto městě. Ke stížnosti městské obce M. L. zrušil nss nál. ze 4. května 1928 č. 10.617 toto rozhodnutí podle § 6 zák. o ss z toho důvodu, že výrok žal. úřadu, že Terezie Sch. má v M. L. trvalé bydliště i v době mimo sezonu, nemá opory v jednacích spisech.

Po provedeném šetření vyhověl žal. úřad nař. rozhodnutím odvolání Terezie Sch. z toho důvodu, že, ač neprovozuje svou živnost v M. L. po celý rok, nýbrž toliko během sezony, náleží k tamním usedlým obchodníkům, poněvadž má v M. L. své řádné bydliště, jak jest zřejmo jednak z jejího úmyslu tam se trvale zdržovati, jednak z okolnosti, že jest jí v M. L. předpisována daň z příjmu, resp. důchodová, což podle ustanovení zákona má se dítí v místě trvalého pobytu.

O stížnosti na toto rozhodnutí podané uvážil nss takto:

Mezi stranami není sporno, že obchodní taxa podle § 5 zák. z 27. října 1868 č. 38 z. z. čes. nepodléhají obchodníci, kteří v lázeňském místě po celý rok mají své řádné bydliště; na sporu jest jediné otázka, zda Terezie Sch., již byla výměrem starosty města v M. L. obchodní taxa předepsána, náleží k obchodníkům usedlým v M. L., poněvadž tam má své řádné bydliště. Pojem řádného bydliště vymezil nss v nál. Boh. A 7425/28 v ten rozum, že za řádné bydliště považovati sluší ono místo, ve kterém se ta která osoba usadila s prokazatelným nebo z okolností patrným úmyslem, aby se tam trvale zdržovala. K založení bydliště je tedy třeba, aby byly splněny dva předpoklady: a) skutečné zdržování se v určitém místě (corpus domiciliandi), b) úmysl, v místě tom trvale pobývatí, učiniti si z něho středisko svého života (animus domiciliandi).

Z pojmu bydliště, jak byl definován, plyne, že bydliště předpokládá zásadně trvale faktické zdržování se na určitém místě. Ovšem nepřestává to místo býti bydlištěm v uvedeném smyslu za všech okolností již tím, že osoba, o niž jde, z místa toho se vzdálí. Nepřestává jím býti v tomto případě tehdy, je-li z okolností patrné, že osoba, o niž jde, podržela tam svůj animus domiciliandi, t. j. že se z onoho místa vzdálila jen přechodně a nikoliv s úmyslem odejít z něho na jiné místo, které má nadále býti středem jejího života.

Pro otázku povinnosti k placení obchodného přichází v úvahu vždy období jednoho roku. Poněvadž řádné bydliště předpokládá principiálně trvalé zdržování se v dotyčném místě, bude možno u obchodníků, kteří se v M. L. po celý rok trvale nezdržují, uznati přes to M. L. za celoroční jejich řádné bydliště jenom tehdy, jsou-li tu pozitivní momenty, svědčící tomu, že přes svoje vzdálení z M. L. podrželi po celý rok svůj animus domiciliandi v M. L., t. j. že pro celý rok — a tedy i pro dobu mimo lázeňskou sezonu — určili si M. L. za střed svého života a že jenom přechodně je opustili.

V daném případě opřel žal. úřad svůj závěr, že Terezie Cch. má své řádné bydliště v M. L., v prvé řadě o to, že projevila úmysl, že se chce trvale v M. L. zdržovati. Jestliže však Terezie Sch., jak doznáno, v M. L. se trvale nezdržuje, nýbrž vždy jenom po dobu sezony, nestačí ovšem ještě pouhý, třeba i stranou projevený úmysl, v M. L. trvale se zdržovati, aby se mohlo toto místo pokládati za řádné její bydliště, t. j. za trvalé středisko její činnosti a života, jestliže není tu pozitivních skutečností, které by její úmysl objektivně prokazovaly. Takové skutečnosti však žal. úřadem nebyly uvedeny.

Na druhém místě opřel žal. úřad svůj závěr, že st-lka má stálé bydliště v M. L., o důvod, že jest jí v M. L. předpisována daň z příjmu, resp. důchodová, což podle ustanovení zákona se má díti v místě trvalého pobytu. Podle sdělení berní správy ze 14. ledna 1929 předpisuje se jí ovšem daň u tohoto úřadu. Leč okolnost, kde jest obchodníku předepsána daň z příjmu, resp. důchodová, jest pro otázku, kde obchodník má své řádné bydliště, zcela irelevantní, a to tím více, že ani příslušnost k vyměření daně důchodové neřídí se vždy bydlištěm poplatníka (srov. §§ 38 a 176 zák. č. 220/1896 ř. z. a § 249 odst. 1 lit. a) zák. č. 76/27).

Z vylíčeného stavu jest zřejmo, že závěr žal. úřadu, že Terezie Sch. náleží k obchodníkům v M. L. usedlým, poněvadž tam má své řádné bydliště, nemá ve skutkové podstatě nař. rozhodnutí opory. Slušelo proto rozhodnutí to zrušiti podle § 6 zák. o ss.

Č. 9303.

V o d n í p r á v o : Ani za platnosti zákona č. 236/22 není min. zeměd. jako nejvyšší úřad vodoprávní vázáno na součinnost min. zdrav., jde-li o rozhodnutí sporu o přípustnosti zřizování kalojemů s hlediska zákona vodního.

(Nález ze dne 3. června 1931 č. 8809).